

י"ד באב, התשע"ג
21 יולי 2013
מספרנו: 41302613
(במענה אנא ציין מספרנו)

אל:
מנהלי יחידות להפריה חוץ גופית
מנהלי בנקי זרע

הנדון: הוצאת זרע, ביציות או ביציות מופרות מחוץ לישראל

בנוהל זה:

חומר גנטי - זרע, ביצית או ביצית מופרית.
יחידה - יחידה להפריה חוץ גופית או בנק זרע.

כללי:

קיימים מקרים בהם מטופל, מטופלת או בני זוג, מבקשים להוציא את החומר הגנטי שלהם מהיחידה בה הוא שמור לשם העברת החומר הגנטי מחוץ לישראל.

יובהר כי חל איסור על הוצאת ביציות שנשאבו בישראל אלא אם יושתלו בגוף האישה ממנה נשאבו הביציות, או בגוף אישה פונדקאית לשם נשיאת הריון עבור האישה ממנה ניטלו הביציות, או עבור מימוש הורות בדרך אחרת עבור האישה ממנה ניטלו הביציות.

הוצאת ביציות מחוץ לישראל שלא למטרות המפורטות לעיל, מהווה עבירה פלילית.

מטרת נוהל זה היא להבהיר מהו ההליך הנדרש לשם הוצאת החומר הגנטי מהיחידה, מחוץ לישראל.

למען הסר ספק, יובהר כי נוהל זה לא יחול מקום בו הוצאת זרע מחוץ לישראל נעשית ע"י היחידה עצמה במטרה להפרות ביציות מחוץ לישראל ולהחזירן ליחידה בישראל להמשך טיפול.

1. מצבים בהם ניתן להעביר חומר גנטי מהיחידה לטיפול בחו"ל:

- א. הוצאת ביציות לשם הפרייתן בזרע תורם/בן הזוג והשתלתן בגוף המטופלת עצמה;
- ב. הוצאת ביציות מופרות לשם השתלתן בגוף המטופלת עצמה;
- ג. הוצאת ביציות/ביציות מופרות לשם השתלתן בגופה של אם פונדקאית;
- ד. הוצאת ביציות/ביציות מופרות לשם מימוש הורות בדרך אחרת עבור המטופלת ממנה נשאבו הביציות;
- ה. הוצאת זרע לשם ביצוע הליכי פרייה מחוץ לישראל.

2. המסמכים אותם יש להמציא ליחידה לשם קבלת החומר הגנטי:

- א. הצהרה עליה תחתום המבקש/ת או בני הזוג המבקשים על כי הטיפול אותו הם מבקשים לבצע מחוץ לישראל, הוא אחת מבין האפשרויות המנויות בסעיף 1 שלעיל.
- ב. טופס בקשה לקבלת החומר הגנטי שביחידה, עליו תחתום המבקש/ת או בני הזוג המבקשים, לרבות על ידיעתם והבנתם כי האחריות לחומר הגנטי שיימסר לידם תחול עליהם בלבד ולא על היחידה, על בית החולים, על הצוות הרפואי ו/או על משרד הבריאות.

במקרה בו מתעורר חשד ביחידה כי הוצאת הביציות נועדה למטרות אחרות מלבד האמורות לעיל, אין לאשר את הבקשה לקבלת החומר הגנטי.

3. היחידה תמסור למבקש/ת או לבני הזוג:

- א. מסמך המאשר את מתן החומר הגנטי השייך להם ואת תאריך המסירה.
- ב. מיכל ייעודי להעברת חומר גנטי המתאים למשלוח במטוס.

4. מסמכים הנדרשים בשדה התעופה:

- א. בשדה התעופה בארץ אין צורך באישור יצוא או רשיון ליצוא מיוחד לפרט מכס 30.01 (חומר גנטי).
- ב. יש להציג את המסמך המוזכר לעיל (3 א') במידה ויידרש.
- ג. יש להכין מראש אישורי מכס עבור הארץ המיועדת אליה מובא החומר הגנטי.

5. אישור ועדת חריגים לשם הוצאת החומר הגנטי מחוץ לישראל:

חוק תרומת ביציות קובע כי ועדת חריגים רשאית לאשר הוצאת ביציות (לרבות ביציות מופרות) מחוץ לישראל לשם השתלתן בגוף האישה ממנה נשאבו הביציות. לעניין זה עמדת משרד הבריאות היא כי אישור זה יינתן אף במקרים בהם מבוקש החומר הגנטי לשם ביצוע טיפולי פוריות על מנת להשיג הריון עבור האישה ממנה נשאבו הביציות ע"י השתלתן בגוף אישה פונדקאית הנושאת הריון עבורה או מימוש הורות בדרך אחרת עבור האישה ממנה ניטלו הביציות, בכפוף לקבלת אישור ועדת חריגים.

מצורף כנספח א' לנוהל זה, אישור ועדת החריגים להוצאת ביציות מחוץ לישראל במקרים אלו. אישור זה חל על כל מקרה בו חותמת המבקשת על תצהיר לפי סעיף 2 לנוהל זה.

6. הוראות נוספות:

- א. בכפוף להעברת כל המסמכים המנויים בסעיף 2, לא תמנע היחידה את העברת החומר הגנטי למבקש/ת או לבני הזוג.
- ב. אין להתנות את העברת החומר הגנטי למבקש/ת או לבני הזוג בפנייה או בשימוש בשירותי חברה כלשהי העוסקת בתחום זה באופן מסחרי.
- ג. אחת לשלושה חודשים על היחידה להעביר למנהל האגף לרישום מוסדות ומכשירים רפואיים, דיווח על הוצאת חומר גנטי מהיחידה, בצירוף העתקי המסמכים המפורטים בסעיף 2 ו-3(א) להנחיות אלו.

בברכה,

ד"ר י. לוטן

ראש האגף לרישוי מוסדות ומכשירים רפואיים
והממונה על הרישוי
אחראי על מאגר מידע לפי חוק תרומת ביציות

העתק:

פרופ' ר. גמזו, המנהל הכללי
פרופ' א. אפק, ראש מינהל הרפואה
ד"ר א. לוקסנבורג, ראש מנהל טכנולוגיות ותשתיות רפואיות
עו"ד מ. היבנר-הראל, היועצת המשפטית
עו"ד א. וינר-אומן, הלשכה המשפטית

נספח א

אישור ועדת חריגים להוצאת ביציות מחוץ לישראל לשם השתלתן הגוף האישה ממנה ניטלו

סעיף 22(ד) לחוק תרומת ביציות התשי"ע – 2010, מסמיך את ועדת החריגים לאשר הוצאת ביציות מחוץ לישראל לשם השתלתן בגוף האישה ממנה ניטלו הביציות.

כמו כן, עמדת משרד הבריאות היא כי החוק אינו בא למנוע את אפשרותן של נשים או זוגות לעבור הליכי פונדקאות או הליכי פריון אחרים שנועדו להשגת הריון עבור האישה ממנה ניטלו הביציות, מחוץ לישראל, ולעשות שימוש בחומר הגנטי שלהם במסגרת הליך זה.

מטרת ההגבלה בחוק על הוצאת ביציות שניטלו בישראל, אל מחוץ גבולות מדינת ישראל, היא למנוע תופעה של העברת תרומות ביציות של נשים בישראל לשימוש מחוץ לישראל, תוך עקיפת התנאים שנקבעו בחוק תרומת ביציות, כגון הבטחת תמורה גבוהה מזו הניתנת לתורמות ביציות בישראל, או עקיפת התנאים האחרים המנויים בחוק שנועדו להגן הן על הנשים התורמות, הן על הנתרמות והן על הילד שיולד.

הדבר נכון במיוחד שעה שמספר תורמות הביציות בישראל אינו גבוה.

על מנת לאפשר לנשים המעוניינות לבצע את המשך טיפולי הפריון שלהן, תוך שימוש בביציותיהן, מחוץ לישראל, ללא עיכוב נוסף, החליטה ועדת החריגים לאשר את הוצאת הביציות מחוץ לישראל בכל מקרה בו חותמת האישה, בעלת החומר הגנטי, על הצהרה לפיה הביציות יושתלו מחוץ לישראל בגופה, בגוף אישה פונדקאית הנושאת הריון עבורה או עבור מימוש הורות בדרך אחרת עבור האישה ממנה ניטלו הביציות.

הצהרה תימסר ליחידה בה נשמרו הביציות אותן האישה מבקשת לקבל.

האחריות לחומר הגנטי שיועבר מהיחידה להפריה חוץ גופית, תחול על מקבל החומר הגנטי בלבד ולא על היחידה, על בית החולים, על הצוות הרפואי ו/או על משרד הבריאות.

יובהר כי הוצאת ביציות מחוץ לישראל שלא למטרות המפורטות לעיל, מהווה עבירה פלילית.

בכבוד רב,

פרופ' שאול עוזיאל ענתבי
יו"ר ועדת החריגים לפי חוק תרומת ביציות